

Slutrapport Inklusion gennem Foreningsidræt

Marts 2022

”Inklusion gennem foreningsidræt” også kaldt Fuld Fart er gennemført i årene 2018-2021. Projektet har haft til formål at give sårbare børn i Randers lyst til at påbegynde og fastholde et aktivt fritidsliv og derved opnå øget trivsel i både skole og fritid. 5 folkeskoler og 153 børn har deltaget i projektet. Metodeudvikling har indgået som et vigtigt element i Fuld Fart, for herved at søge nye veje i det forebyggende sociale arbejde på familieområdet.

Projektet har haft fokus på det tværfaglige samarbejde i krydsfeltet mellem forældre, skole, foreningsliv og forvaltning. Et helhedsorienteret samarbejde hvor forældre, professionelle aktører (kommunale fagligheder) og foreningsliv sammen har bidraget til gennemførelsen af forløbet. Fuld Fart har haft til formål at give sårbare og udsatte børn gode fælles oplevelser, lyst til at dyrke motion og en styrket tro på eget værd. Målet har samtidigt været at skabe et inkluderende foreningsliv for børn, der står udenfor såvel et aktivt fritidsliv som skolens fællesskaber.

Projektets delformål:

- 1) Etablere foreningsaktiviteter målrettet børn fra udsatte familier.
- 2) Etablere et stærkt forældre/familiesamarbejde.
- 3) Videreuddannelse af lærere, pædagoger og instruktører.
- 4) Netværksetablering, om udvikling af fremtidig kontingentstøtteordning for udsatte børn og familier.
- 5) Udslusning og fastholdelse af børnene.

Ad 1) I samarbejde med de fem deltagende folkeskoler og 7 deltagende idrætsforeninger er vi lykkedes med at etablere inkluderende foreningsaktiviteter umiddelbart efter skoletid for 153 børn over 3 skoleår. Træningen har kørt 1 gang om ugen fra september til april. Med et gennemsnitligt fremmøde på 79 pct er vi ikke kommet helt i mål med fremmøde procenten, som vi ambitiøst havde sat til 90%. Ved at kvalificere visitationskriterierne lykkedes det at få visiteret en mere homogen gruppe af børn, hvilket efterfølgende bevirkede et bedre fremmøde.

Ad 2) Det har været et centralt element i projektet at inkludere forældrene. Ved at afvikle familiearrangementer har forældrene lært, hvad foreningsaktiviteter kan, og vi har haft mulighed for at snakke med forældrene om deres børn med det sigte at give dem ansvarlighed i deres børns foreningsliv. Igennem tæt forældredialog bliver det langt nemmere at forankre børnene i foreningsaktivitet. Igennem familiearrangementer har 76 pct. af forældrene som minimum deltaget i et familiearrangement årligt. 26 forældre har været ekstra aktive ifm. kørselskoordinering, kagebagning, tolkehjælp, oplæg til forældremøder, mv. En mindre gruppe af forældre har været fraværende både ift. træning, forældrearrangementer og den løbende dialog. Forældreinvolvering er afgørende, og der er fortsat behov for at udvikle på kontakten med forældrene ved fremadrettede indsatser.

RgF

Randers gymnastiske Forening

OPLEVELSER · SAMVÆR · GLÆDE · FÆLLESSKAB · TRYGHED · SIKKERHED

Ad 3) Undervejs i projektet er der blevet afholdt kompetenceudviklings-kurser både for deltagende idrætsforeninger, men også for følgebæddagoger samt idrætskoordinatorer på vores 5 deltagende

skoler. Kurserne er blevet godt modtaget af deltagerne, som tilkendegiver at have fået ny viden om, hvad der kan betinge og styrke udsatte børns deltagelse i foreningslivet, særligt omkring krav til kommunikation verbalt og kropsligt, behov for struktur, overblik og tydelighed og udvise fleksibilitet ift. at tilpasse aktiviteter efter børnenes forudsætninger. 27 lærere, pædagoger og foreningsinstruktører har deltaget i kurserne.

Ad 4) Et vigtigt mål med Fuld Fart er, at vi gennem projektet sætter nye standarder for arbejdsgange og samarbejder mellem kommunale instanser, skoler og idrætsforeninger, herunder at få sat lys på eksisterende kontingentstøtteordning i Randers Kommune. Projektledelsen bag Fuld Fart har derfor gennem projektperioden sammen med centrale aktører i Randers Kommune arbejdet på at gøre rammerne for kontingentstøtte endnu bedre. På opfordring af projektledelsen blev Broen Randers i 2018 således etableret. På opfordring af projektledelsen blev temamøde omhandlende udsatte børn og familier i Foreningslivet afholdt for Byrådet i august 2021. Et tværgående udvalg blev herefter nedsat. Udvalget har ansøgt socialstyrelsen om kontingentstøtte og fritidsvejledning. Socialstyrelsen har i ultimo december 2021 bevilget 1.4 mio. kr. til indsatsen Fritid For Alle. Møde er aftalt med projektkoordinator medio marts for at viderefremidle resultater og læring fra Fuld Fart til indsatsen omkring Fritidspasordning.

Ad 5) Et af de store mål med projektet var at konsolidere børnenes foreningsliv og dermed bibringe dem denne ekstra dimension i forhold til deres selvbillede. Det er lykkedes at forankre 68 % af de deltagende børn fra projektår 1 og 2 i foreningsaktiviteter efter deltagelse i Fuld Fart. Godt halvdelen af børnene fortsatte i anden forening end RgF. Der er ingen tvivl om, at den håndholdte indsats er et vigtigt element i forankringsfasen. Således har kommunikationen med forældrene været afgørende både ifm. Fuld Fart træning men også igennem forældrearrangementer, telefonopkald, igennem lukket facebookgruppe, hvor film, foto og anden information er delt og igennem skolernes kommunikations platform AULA.

Udfordringer

Situationen omkring Covid-19 har betydet, at træning og sæsonlængde har haft et andet forløb for primært hold 3. Derfor har det ikke været muligt at gennemføre progressionsmålinger på det tredje projektår. Fra efterårsferien 2020 blev Fuld Fart træningerne henlagt til skolerne frem til jul på grund af Covid-19. Fra januar og frem til påske blev undervisningen afviklet online. På trods af at projektperioden sluttede juni 2021, gav alle 5 skoler tilsagn om at afvikle 13 kompensations træninger i efteråret 2021.

På skoleområdet har der på chefniveau været turbulens grundet 3 forskellige skolechefer, hvilket har bevirket en forskellig tilgang til projektets delresultater.

Målsætninger og projektets opfyldelse af succeskriterier

I det følgende en kort opsummering af projektets opfyldelse af succeskriterierne:

- Mål: Børnene deltager i Fuld Fart med fremmøde på 90 pct.
Børnene i Fuld Fart har over projektperioden haft et samlet gennemsnitligt fremmøde på 79 pct. Procentsatsen dækker dog over en gradvis stigning gennem projektførløbet. Hvor der for første sæson har været et fremmøde på 69 pct., var fremmødet i sæson 2 på 78 pct., mens det i den tredje sæson var på de målsatte 90 pct. Her indregnes fremmøde for hele 1. og 2. sæson samt halvdelen af sæson 3 frem til årsskiftet 2020/2021, hvor træningen blev omlagt til online-sessioner.
- Mål: Minimum 40 pct. af børnene fortsætter i et foreningstilbud efter deltagelse i projektet. Baseret på målinger for sæson 1 og 2 er dette mål opfyldt med 68 pct. fortsættende børn.
- Mål: Der er etableret samarbejde med min. 5 lokale idrætsforeninger omkring udslusning. Der er etableret samarbejde med 7 lokale idrætsforeninger, hvorfor også denne målsætning er opfyldt.
- Mål: 75 pct. af børnenes forældre deltager aktivt i projektet gennem minimum et familiearrangement årligt.
Denne målsætning er opfyldt med en deltagelse på 76 pct.
- Mål: 30 forældre har i alt været aktive i projektet (udover deltagelse i arrangementer), fx ved kørsel, kagebagning, oplæg på forældremøder, mv.
Denne målsætning er tæt på opfyldt med en deltagelse på 26 forældre.
- Mål: 30 lærere, pædagoger og foreningsinstruktører får øget viden omkring idræt og foreningsusikre børn.

27 lærere, pædagoger og foreningsinstruktører har deltaget i kurser som led i Fuld Fart. Målsætningen vurderes derfor næsten opfyldt, idet de deltagende lærere, pædagoger og foreningsinstruktører tilkendegiver at have fået øget viden omkring idræts- og foreningsusikre børn.

Mål for antal personer, som har deltaget i Fuld Fart:

- Mål: 150 børn fra fem folkeskoler deltager gennem den 3-årige projektperiode i Fuld Fart.

Målet er opfyldt med 153 børn og fem skoler.

RgF

Randers gymnastiske Forening

ØPLEVELSER · SAMVÆR · GLÆDE · FÆLLESSKAB · TRYGHED · SIKKERHED

Organisering

Projektet har haft fokus på det tværfaglige samarbejde mellem forældre, skole, foreningsliv og forvaltning. Der er tale om et helhedsorienteret samarbejde, hvor forældre, professionelle personale og foreningsliv sammen har bidraget til gennemførelsen af forløbet.

Hanne Borre, Skolernes Udviklingscenter:

I samarbejdet har jeg repræsenteret Børn og Skole, Randers Kommune gennem Skolernes Udviklingscenter. Vi samarbejder med kommunens folkeskoler og øvrige kommunale enheder omkring udviklingsindsatser og kompetenceudvikling på skolerne. Ét af vores fokusområder er at styrke børnenes trivsel i folkeskolen, hvorfor vi også via arbejdet i styregruppen har haft en rolle i Fuld Fart som rådgiver, formidler og beslutningstager.

Skolernes Udviklingscenter har med deltagelsen således været med til at sikre en sammenhæng mellem Fuld Fart og Randers Kommunes strategier for styrket inklusion i folkeskolerne. Det var begrænset, hvor meget Skolernes Udviklingscenter blev involveret i projektbeskrivelsen og ansøgningen, hvilket havde betydning for vores mulighed for dels at påvirke projektets indholdsdel, dels rammerne for projektet, herunder også rekruttering og fastholdelse af de skoler, der har indgået. Vi peger derfor på, at der er et forbedringspotentiale omkring udarbejdelse af et fælles strategisk samarbejdsgrundlag, som både skal sikre at alle relevante parter er med fra start og at alle kan løse deres del af projektet bedst muligt. En tidligere involvering havde været mere hensigtsmæssig – både for at sikre et fælles ejerskab, men også for at sikre den bedst mulige organisering og tilrettelæggelse af indsatsen. Når det er sagt så har samarbejdet været frugtbar og bidraget til at udvikle nye måder at samarbejde omkring de børn som er udfordret i skolen og som vi ikke ser i fritidslivet.

I forhold til arbejdet med udsatte familiers og børns deltagelse i det lokale foreningsliv har projektet vist takt, vi efterfølgende vil arbejde videre med. På den positive side har projektet fx vist, at forældreinvolvering i foreningen har stor betydning for fastholdelse af børnene. Omvendt har det samtidig vist sig, at den relativt store afstand til aktiviteten har været en udfordring, både for skolen, men også nogle børn og for nogle forældre. At skolen har kunnet følge eleverne tæt i deres deltagelse, er en positiv erfaring, men også omkostningstungt, idet der afsættes en ret stor personaleresource til en ret lille børnegruppe.

Det har endvidere været en gevinst at de medfølgende pædagoger har fået kendskab og viden til en ny dimension i det fritidspædagogiske felt. Vi har hørt fra det professionelle personale, at den opnåede viden omkring børnene hjælper pædagogerne i deres arbejde med børnene på skolen. Samtidig har idrætsforeningernes instruktører fået indblik i, hvordan man kan arbejde med særlige behov i foreningslivet, hvilket også har givet dem redskaber til det videre arbejde.

RgF

Randers gymnastiske Forening

OPLEVELSER · SAMVÆR · GLÆDE · FÆLLESSKAB · TRYGHED · SIKKERHED

Læring for RgF/projektejer

I efteråret 2016 rettede vi de første henvendelser til den A.P. Møllerske Fond og Poul Due Jensens Fond. Frem til bevilling af projektet i december 2017 blev delelementerne i indsatsen skærpet ved hjælp af kvalificeret sparring af fonsrådgiverne. Styregruppen konstituerede sig i april 2018 og på trods af projektets størrelse har begge fonde bidraget med viden, sparring og stillede mange gode spørgsmål, som har bidraget til, at vi nu er kommet i mål med indsatsen.

RgF/projektledelsen har undervejs fået meget læring med sig som projektejer. Specielt omkring hvordan det bedst var muligt at påvirke såvel forvaltning som det politiske niveau bl.a. omkring arbejdet med kontingentstøttemodeller. Således har det været en styrke, at RgF har en repræsentant siddende i Folkeoplysningsudvalget for derigennem at påvirke udvalgsformænd til at sætte lys på arbejdet omkring kontingentstøttemodeller.

Vi har bl.a. lært, hvor vigtigt det er tidligt at insistere på deltagelse af Skolernes Udviklingscenter i et projekt, hvor skolerne er omdrejningspunktet. Efter at Skolernes Udviklingscenter deltog i projektet, har de med stort engagement været med til at sikre en sammenhæng mellem Fuld Fart og Randers Kommunes strategier for styrket inklusion i folkeskolerne.

En vigtig læring, som vi har fået med os som projektejer, er, at vi ikke har afsat nok ressourcer til kommunikationsdel og vidensdeling. Dels i selve projektet med koordinering af 5 skoler og 7 idrætsforeningers deltagelse, men også i arbejdet med at videreformidle projektets resultater efterfølgende, både lokalt her i Randers, men også nationalt til bl.a. kommuner og andre interesseorganisationer.

Hele vejen igennem har det været vigtigt for os at fremstå som en troværdig og en ordentlig samarbejdspartner. I løbet af projektperioden er der således etableret et godt samarbejde med Bevæg Dig For Livet koordinator i Randers Kommune, DGI Inklusion, Skolernes Udviklingscenter og ikke mindst med vores 5 deltagende skoler og deltagende idrætsforeninger. Igennem projektet er foreningen kommet tættere på politiske udvalg, særligt Skole og Uddannelsesudvalget, hvor vi her har haft en god dialog omkring projektet.

Foreningen er vokset igennem netværksdannelse både på det horisontale plan med flere medlemmer kva børn og familier, som har fundet vej igennem den 3-årige indsats, men også på det vertikale plan hvor netværket her skaber gode forbindelser ind i det kommunale system. Undervejs i projektet har RgF opbygget samarbejde til forvaltning og det politiske niveau, hvilket giver et godt grundlag for nye kommende samarbejder.

Forankring

Projektet er kommet i mål med en ny måde at samarbejde omkring de børn, som er udfordret i skolen, og som vi ikke ser i fritidslivet. Hanne Borre, Skolernes Udviklingscenter, afholder møde

RgF

Randers gymnastiske Forening

OPLEVELSER · SAMVÆR · GLÆDE · FÆLLESSKAB · TRYGHED · SIKKERHED

med Skolechefen ud fra projektets resultater og læring. Her skal en eventuel forankring drøftes og hvordan Fuld Fart kan fortsætte med tilpassede justeringer, således indsatsen passer til den enkelte skole. Fuld Fart er ikke en *"One size fits all"*, men skal tilpasses skolernes indsatsområder. Ligeledes skal Fuld Fart og dets resultater præsenteres for Børn og Skole udvalget og her drøfte hvorvidt Randers Kommune kan prioritere ressourcer til videreførelse af Fuld Fart.

Skolelederne på de deltagende skoler har ultimo januar fået tilsendt slutevaluering. På opfølgende møder med skolerne skal det drøftes om hvorvidt skolerne ønsker at forsætte indsatsen, og hvilke eventuelle justeringer der skal foretages.

Økonomi

Undervejs i projektet har der været interne forskydninger på, hvordan vi har brugt ressourcerne. Disse ændringer i budgettet kunne bæres inden for den budgetramme der var afsat og er blevet godkendt i styregruppen.

Opsummering

Børnene, forældre og skoleaktører (lærere og pædagoger) tilkendegiver i evalueringen, at de ser en øget trivsel hos børnene i skolens fællesskaber under og efter deltagelsen i Fuld Fart. De oplever, at mange af børnene gennem succes-oplevelser i Fuld Fart har fået mere selvtillid og flere sociale kompetencer, som også kommer til udtryk i skole- og SFO-tid. Flere lærere og pædagoger, som har været tæt på børn fra Fuld Fart, udtrykker således, at mange af børnene er gået fra udkanten af et skolefælleskab til øget anerkendelse og inklusion. Det fremhæves af flere skoler, at Fuld Fart generelt har givet børnene en styrket selvtillid, som de kan bringe med ind i skolen. Dog vigtigt at have i mente at børnene påvirkes af andre faktorer end fritidslivet og dermed kan forandringerne ikke isoleres til kun at kunne tilskrives Fuld Fart.

SROI (Social Return Of Investment) viser, at Fuld Fart (ved deltagelse af 90 børn) har genereret et socialt afkast på **34 pct.** Det betyder, at der for hver gang der investeres 1000 kr. i Fuld Fart, skabes der en værdi for samfundet på 1.340 kr. Beregningen er naturligvis forbundet med en række forbehold og skal derfor alene tages som en forsigtig pejling.

Ved at arbejde tæt sammen med forvaltning, skole og forening er vi kommet i mål med at pege på nye standarder for fremtidige helhedsorienterede tværinstitutionelle samarbejder imellem civilsamfund og kommune på inklusions-området, hvor metoden er via samarbejde på tværs at motivere udsatte børn til deltagelse i foreningslivet. Af den afsluttende evalueringsrapport fremgår det, at der er tegn/indikationer på, at der er elementer i samspillet mellem skole og forening, der virker godt.